

ข่าว สกอ.

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

**สยามรัฐ
สัปดาห์วิจารณ์**

Circulation: 500,000
Ad Rate: 350

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 1 - พุธที่ 7 กรกฎาคม 2559

ปีที่: 63

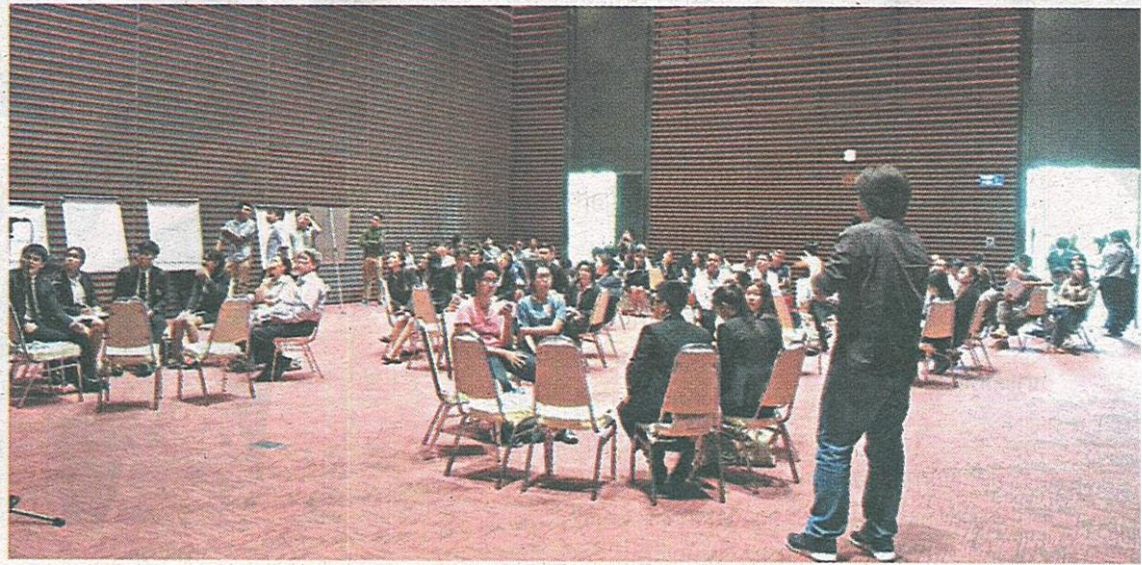
ฉบับที่: 42

หน้า: 36(เต็มหน้า)

Col.Inch: 88.21 Ad Value: 30,873.50 PRValue : 92,620.50

คอลัมน์: บันทึกนอกห้องเรียน: เสียงสะท้อนจากสังคมถึงการศึกษ

เสียงสะท้อนจากสังคมถึงการศึกษ ในร่างรัฐธรรมนูญ

บันทึกนอกห้องเรียน

> อินทิรา วัชชสมบูรณ์

โครงการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ : Media for all project

Mediaforall.project@gmail.com

http://www.chumchontai.com

-2-

เป้าหมายทางการศึกษา สิ่งที่จะต้องเป็น/ แนวทาง

• การแก้ไข การศึกษาควรเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนต้องคุยกัน กำกับออกมาเป็นชุดความคิดใดความคิดหนึ่ง และไม่ควรรับบัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ เพราะการกำหนดกรอบชัดเจนนั้นอาจเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

• การบัญญัติเป้าหมายทางการศึกษานั้น ไม่ใช่หน้าที่ของรัฐ แต่ควรเป็นสิทธิเสรีภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายพัฒนาประเทศ

• โดยเป้าหมายทางการศึกษานั้น ควรมีความหลากหลาย และส่งเสริมความเป็นมนุษย์ ที่สังคมจะต้องมาคุยกันว่า ตัวชี้วัดและประเมินผลจะเป็นอย่างไร

• เป้าหมายทางการศึกษา ต้องไม่ใช่รูปเดียวกันหมด เหมือนผลิตจากโรงงาน แต่จะต้องเป็นเป้าหมายที่มีความหลากหลายตามศักยภาพที่มีทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา **การมีส่วนร่วมทางการศึกษา สิ่งที่จะต้องเป็น/ แนวทาง**

• ต้องให้ภาคของชุมชน (บ้าน วัด โรงเรียน องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา ศูนย์การเรียนรู้ ผู้ประกอบการ ฯลฯ) จะเข้ามามีส่วนร่วมกันส่งเสริมการศึกษา

• ต้องมีการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ สร้างพื้นที่การเรียนรู้ร่วมให้เกิดขึ้นในพื้นที่การศึกษา

การปฏิรูปการศึกษา สิ่งที่จะต้องเป็น/ แนวทาง

• ระดับบริหาร ผู้วางนโยบายนั้นต้องการคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาเป็นเจ้ากระทรวง เช่น นักการศึกษา หรือผู้ที่มีความรู้ปฏิบัติประสบการณ์ทางการศึกษา เข้าใจในระบบการศึกษาเข้า

ข่าว สกอ.

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์

Circulation: 500,000
Ad Rate: 350

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 1 - พฤหัสบดี 7 กรกฎาคม 2559

ปีที่: 63

ฉบับที่: 42

หน้า: 36(เต็มหน้า)

Col.Inch: 88.21 Ad Value: 30,873.50 PRValue : 92,620.50

คอลัมน์: บันทึกนอกห้องเรียน: เสียงสะท้อนจากสังคมถึงการศึกษ

มาเป็นรัฐมนตรีกำกับคุณสมบัตินั้น เช่นเดียวกับ รัฐมนตรีกระทรวงอื่นๆ ก็ควรจะมีความรับผิดชอบที่กำหนดในร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อให้คนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานได้จริงๆ

คุณภาพทางการศึกษา สิ่งที่จะเป็น/ แนวทาง

- ร่างรัฐธรรมนูญ ควรเปิดเส้นทางใหม่ให้แก่คุณภาพ

ทางการศึกษา ระบบหรือกลไกที่จะนำไปสู่คุณภาพการศึกษา วิธีการวัดและประเมินคุณภาพ เช่น ทุกภาคส่วนในระดับจังหวัด ควรจะต้องกำหนดคุณภาพ อัตลักษณ์ทางการศึกษาของตนเอง ร่างรัฐธรรมนูญควรเปิดพื้นที่ให้คุณภาพทางการศึกษาที่นิยมโดยภาคส่วนอื่นๆ ที่ไม่ใช่ในนามโดยส่วนกลางเท่านั้น

- กำหนดให้สภาการศึกษาจังหวัด เพื่อให้หน่วยปฏิบัติการทางการศึกษาในระดับพื้นที่ ไม่ว่าจะโรงเรียน มหาวิทยาลัย

ได้ไปศึกษาจัดการศึกษาเพื่อตอบคำถาม ตอบสนองต่อคนในพื้นที่เป็นหลัก ไม่ใช่ตอบสนอง สมศ. เช่นที่ผ่านมา

มองการศึกษาให้ไกลกว่าร่างรัฐธรรมนูญ

แน่นอนว่าประเด็นการศึกษาในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีทั้งเสียงสนับสนุนและเสียงทักท้วง ที่แม้จะเป็นเสียงทักท้วง แต่เสียงเหล่านี้ก็ล้วนเป็นเสียงของความเป็นห่วงเป็นใยทั้งสิ้น ดังนั้นจากความห่วงใยเหล่านี้จึงเกิดการยกระดับการแลกเปลี่ยนเรื่องการศึกษา มองการศึกษาให้ไกลไปกว่าในร่างรัฐธรรมนูญ ที่หากย้อนกลับไปที่กระบวนการปฏิรูปการศึกษานั้น เกิดขึ้นมาอย่างน้อย 15 ปีแล้ว และไม่ใช่เพียงหน้าที่ของรัฐ เพราะพลังที่มีคือภาคประชาชน สิ่งที่ภาคประชาชนคุยกัน ได้ก้าวข้ามรัฐไปแล้ว เพราะยังมีโจทย์อีกหลายโจทย์ที่ภาคประชาชนจะต้องขับเคลื่อนกันต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังเช่น

“ไม่ต้องรอกฎหมาย เพราะการศึกษา อยู่ที่คนปฏิบัติ ดังนั้น ครูต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เด็ก โดยต้องเข้าใจรากฐานของการศึกษาที่แท้จริงว่า จะต้องส่งเสริมความสามารถ การพัฒนาตามศักยภาพของผู้เรียน โดยที่จะต้องไม่ติดไปกับกรอบจากส่วนกลาง”

“เป้าหมายจริงๆ คือ การพัฒนาความคิดของเด็กนักเรียนยุคใหม่ ผู้ใหญ่ต้องฟังความคิดเห็นว่า นักเรียนต้องการอะไร สังคมต้องการอะไร”

“เราจะสามารถประสบความสำเร็จได้ หากเรารู้จักและปรับใช้ตามความเหมาะสม ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาเราก็คงต้องรู้ข้อบกพร่องก่อน เพื่อนำไปสู่การแก้ไข และปฏิบัติ การปฏิรูปการศึกษาจะต้องไปตอบโจทย์ที่ผู้เรียนต้องเป็นผู้เลือกด้วยตัวเอง”

“คนที่อยู่ในระบบการศึกษาไทย ตั้งข้อสังเกต ทำไมเด็กที่มีพลังของการเรียนรู้มากมายนั้นพอเข้าระบบการศึกษาหายไปเรื่อยๆ พลังการเรียนรู้ถึงถูกดูดกลืนไป ทำไมการศึกษาไม่สามารถรักษาพลังของการเรียนรู้ให้แก่คนได้”

“ทำไมเด็กถึงมีความสุขทุกครั้งเมื่อหมดเวลา เราจำเป็นต้องตอบคำถามปรากฏการณ์เหล่านี้ ที่เราจะต้องทำการศึกษาเพื่อปัจเจก ก็จะได้ผลลัพธ์ที่หลากหลาย รักษาพลังการเรียนรู้ของเด็ก ประคองเขาให้ใครรู้ สังคมมีหน้าที่ในการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้ปัจเจกที่ใครรู้เข้าถึงความรู้และกระบวนการเรียนรู้เปลี่ยนยุคการศึกษา โลกของเก่า สร้างใหม่”

“หัวใจการจัดการศึกษาในโลกปัจจุบัน คือ การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้สูงสุดในเชิงปัจเจก individual ที่อาจรวมทั้งศักยภาพรวมกลุ่ม ศักยภาพในเชิงสังคม แต่ที่ผ่านมาปัจเจกก็มีปัญหา เพราะปัจเจกก็คือผู้เรียน ที่มีความต่างกัน โจทย์สำคัญคือ การจัดการศึกษาที่จะจัดการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียน”

เสียงสะท้อนถึงการศึกษานี้ในร่างรัฐธรรมนูญ มีมากมายที่ล้วนมีแง่มุมที่แสดงถึงความเป็นห่วงเป็นใยการศึกษาของผู้คนในสังคมแห่งนี้ ปฏิเสธไม่ได้เลยว่า เราทุกคนต่างเป็นส่วนสำคัญหนึ่งของสังคม เป็นฟันเฟืองที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เช่นนั้นแล้ว การมีส่วนร่วมของคนในสังคมจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งยวดที่รัฐจะต้องฟังตระหนักถึงฟังกระทำและจัดให้เกิดขึ้น

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะท้ายที่สุดแล้ว ผลจะออกมาเป็นเช่นไรนั้นสาระของกระบวนการลงประชามติ คือ การมีสิทธิ มีเสรีภาพ คือการตระหนักถึงการมีอยู่ของสิทธิเสรีภาพเหล่านั้น และคือการใช้สิทธิและเสรีภาพเหล่านั้นด้วยความรู้ความเข้าใจจริงๆ ...อนาคตของสังคมไทย อยู่ที่เราทุกคนจริงๆ ■